

Monika HRUŠKOVÁ, *Každodenní život císařských vyslanců v Polsku v druhé polovině 17. století*, České Budějovice 2012, Historický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, diplomová práce, 158 s.

Posudek vedoucího diplomové práce

Odborné práce založené na výzkumu korespondence a rozličných relací patří zejména v posledním desetiletí k obvyklým postupům nejen střeoevropské historiografie. Současně tvoří tradiční témata kvalifikačních prací studentů a studentek Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Zářným příkladem takového tvrzení je i předložená diplomová práce, která navazuje na bakalářskou práci Moniky Hruškové. Dlouhodobý zájem autorky o dějiny Polska v předmoderní době odráží i vynikající znalost domácí a především zahraniční literatury (soupis je na s. 125-147), s níž se mohla seznámit během svých půlročních stipendijních pobytů na univerzitách v Pasově a Poznani.

Své pojednání Monika Hrušková vystavěla na širokém výzkumu rozsáhlé osobní korespondence pěti císařských diplomatů v Polsku ve druhé polovině 17. století – Jana Kryštofa z Fragsteinu, Kryštofa Václava z Nostic, Karla Julia Sedlnického z Choltic, Jiřího Schiemunskiho, Jana Kryštofa Zierowskiho – s vybranými nejvyššími úředníky císařského dvora ve Vídni – Maxmiliánem II. a Ferdinandem z Ditrichštejna, Janem Adolfem a Ferdinandem ze Schwarzenberku. Jejich vzájemné listy studovala v Moravském zemském archivu v Brně, Rodinném archivu Ditrichštejnů, a Státním oblastním archivu Třeboň, oddělení Český Krumlov, Rodinném archivu Schwarzenberků. Stranou pozornosti neponechala ani dobové periodikum *Theatrum Europaeum*, slavnostní tisky, tištěné a psané noviny, s nimiž se seznámila v Biblioteka Kórnicka Poznaň a Geheimes Preussisches Staatsarchiv Berlin, a soudobé preskriptivní příručky pro diplomaty a vydané konstituce polského sejmů.

Diplomová práce je rozdělena do čtyř obsáhlých kapitol. V prvních třech kompilačně pojatých oddílech autorka postupně shrnula základní domácí i zahraniční literaturu k danému tématu, komentovala pramennou základnu a naznačila vlastní metodologická východiska. Následně ozřejmila složitý politický systém *Rzeczpospolite*, její vnitropolitickou a mezinárodní situaci ve sledovaném období. Stranou pozornosti neponechala ani obraz ideálního vyslance v očích soudobé společnosti. Ve čtvrté kapitole, která je těžištěm diplomové práce, autorka nabídla na téměř 100 stranách pestrý obraz každodenního života

císařských diplomatů v Polsku ve druhé polovině 17. století. Prolnutím sociologizujících a historickoantropologických přístupů se snažila poznat myšlení, chování a hodnotový žebříček císařských diplomatů. V první části kapitoly se věnovala reflexi polského sejmu očima vyslanců Leopolda I. i jednotlivých frakcí, které zde působily. Časový horizont přibližně 50 roků navíc autorce umožnil nastínit proměnu vnímání sejmu v období míru a několika válečných konfliktů Polska se Švédskem a carským Ruskem. Nedílnou součástí výkladu tvoří sonda do každodenního života panovníka a jeho rodiny, vyslancovy interakce s panovníkem při oficiálních i neoficiálních příležitostech a reflexe postavení habsburských diplomatů na královském dvoře ve Varšavě. Stranou zájmu autorky nezůstala ani analýza symbolického významu festivít (svatby, pohřby, volby a korunovace polských králů), kterých se císařští ambasadoři pravidelně účastnili, a jejich role při těchto slavnostních příležitostech. Závěrečnou část kapitoly tvoří pohled do soukromí císařských diplomatů a konstrukce obrazu Poláků, Rusů a Tatarů optikou relací výše uvedených ambasadorů.

Rozprava Moniky Hruškové přináší množství nových cenných vědeckých poznatků o každodenním životě císařských vyslanců v Polsku na prahu novověku. Je výsledkem samostatného badatelského úsilí, obrovské péle, vyzrálého intelektu a v neposlední řadě i talentu k odborné práci. Z formálního hlediska se však autorka nevyvarovala syntaktických chyb, zejména v poznámkovém aparátu, překlepů a stylistických neobratností. Z výše naznačených skutečností vyplývá, že diplomovou práci dokončovala ve značném chvatu. Diplomovou práci doporučuji k obhajobě, avšak kvůli formálním prohřeškům ji navrhuji klasifikovat stupněm **velmi dobře**.

Borovany 22. 8. 2012

PhDr. Rostislav Smíšek, Ph.D.